

เกาะติด

4PW

ฉบับที่ ๑๗
ปี ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

สช. เตรียมจัดเวิร์กช็อป 'สานพลังภาคีเครือข่ายพื้นที่' เตรียมความพร้อมสู่สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

ภาพความร่วมมือครั้งใหญ่ของกลุ่มเครือข่ายและภาคี กำลังจะเกิดขึ้นในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐ เมื่อคณะอนุกรรมการพัฒนาการเสริมศักยภาพและการจัดกลุ่มเครือข่าย กำหนดให้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “**สานพลังภาคีเครือข่ายสู่สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ**” และการจัดทำข้อตกลงสำหรับกลุ่มเครือข่ายระดับพื้นที่ โดยมีทั้งหมดหมายสำคัญ เพื่อสร้างความเข้าใจในกระบวนการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ สานสัมพันธ์ภาคี และฉายภาพกรอบคิดของประเด็นระเบียบวาระให้กับผู้เข้าร่วมในระดับพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกลุ่มเครือข่ายจาก ๗๖ จังหวัด และ ๖ โชน กทม. รวมถึงผู้แทนจากคณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน (กขป.) ทั้ง ๑๓ เขต ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มเครือข่ายที่เป็นพลังอันสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ

ส่วนความคืบหน้าการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ผ่านการระดมสมองจากที่ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเสริมศักยภาพและการจัดกลุ่มเครือข่าย ครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งมี นพ.กิจจา เรืองไทย เป็นประธานที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดรูปแบบการประชุม สำหรับวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐ โดยให้ความสำคัญกับการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมแลกเปลี่ยนและวางแผนกระบวนการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นฯ ในระดับพื้นที่ โดยจะแบ่งกลุ่มย่อยตามเขตสุขภาพเพื่อประชาชน ทั้ง ๑๓ เขต มีประเด็นหลักในการหารือ คือ การส่งเสริมให้คนไทยทุกช่วงวัยมีกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้น (PA) ซึ่งคณะกรรมการจัดสุขภาพแห่งชาติ (คจ.สช.) ได้ประกาศเป็นร่างระเบียบวาระไปแล้ว

อย่างไรก็ตาม หัวใจหรือสาระสำคัญของการจัดประชุมฯ ไม่ได้อยู่ที่ประเด็นเพียงอย่างเดียว แต่จะให้น้ำหนักกับการทำความเข้าใจแก่ภาคีเครือข่ายหน้าใหม่ ซึ่งคาดว่าจะมีประมาณ ๑๐% ของผู้เข้าร่วมประชุม โดยเน้นที่การสร้างกระบวนการและวิธีคิดควบคู่ไปกับการแลกเปลี่ยนเชิงประเด็น

“หัวใจสำคัญของการประชุม คือ ต้องการให้กลุ่มเครือข่ายเชื่อมต่อกันในระดับจังหวัด และ ระดับเขต เพื่อทำความรู้จักกัน รู้จักงานที่จะทำร่วมกันได้ในอนาคต”
นพ.กิจจา ระบุ

ในส่วนการจัดทำข้อตกลงสำหรับกลุ่มเครือข่ายระดับพื้นที่ จะมีการร่วมกันลงนามเพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ในการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นต่อร่างเอกสารประกอบการประชุมตามระเบียบวาระสมัชชาสุขภาพแห่งชาติด้วย **สุทธิพงษ์ วสุโสภาพล** ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เสนอว่า ในการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ผ่านๆ มา มีการจัดเวทีคู่ขนาน การขับเคลื่อนมติ ซึ่งช่วยให้เห็นรูปธรรมการทำงานและการขับเคลื่อนประเด็น จึงเสนอว่า ในงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ควรมีการจัดเวทีคู่ขนาน เพื่อนำเสนอ ๔ เรื่องใหญ่ คือ ๑.การรายงานความก้าวหน้าการขับเคลื่อนและ

การติดตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๙ ซึ่งมีทั้งสิ้น ๘ มติ ๒.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะฯ ซึ่งจะพูดคุยทั้งความสำเร็จและอุปสรรคของการขับเคลื่อนมติฯ การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ (HIA) รวมถึงสิทธิและหน้าที่ด้านสุขภาพ ๓.Social Forum การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะฯ ซึ่งจะมีตัวแทนจาก ๖ กระทรวงมาร่วมเสวนาพูดคุยความร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ ๔.การประกาศชื่นชมรูปธรรมการขับเคลื่อนมติฯ โดยเสนอให้มีการพูดคุยเรื่องการจัดเวทีคู่ขนานแก่ที่ประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๐ นี้ด้วย

เขย่าร่างระเบียบวาระ-แสวงจุดร่วม-เดินหน้าขับเคลื่อน 'กิจกรรมทางกาย' ทุกช่วงวัย

เมื่อกล่ามนำเสนอถูกส่งเสริมให้เข้มแข็งขึ้น ศักยภาพของร่างกายก็จะเพิ่มขึ้น และเมื่อร่างกายแข็งแรงยิ่งขึ้น ผลพวงย่อมเกิดกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การสร้างโอกาสและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีกิจกรรมทางกาย จึงเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนประเด็น **การส่งเสริมให้คนไทยทุกช่วงวัยมีกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้น** ซึ่งได้รับการประกาศเป็นร่างระเบียบวาระในงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐

เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ คณะทำงานพัฒนาข้อเสนอแนะนโยบายประเด็นว่าด้วยการส่งเสริมให้คนไทยทุกช่วงวัยมีกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้น ได้มีประชุมเป็นครั้งแรก เพื่อปรับปรุงข้อมูลในเอกสารหลัก ร่างมติ และโรดแมปก่อนจะนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการวิชาการ

พญ.ประนอม คำเที่ยง อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ประธานคณะทำงานฯ กล่าวว่า “สมัชชาสุขภาพ” คือ เครื่องมือพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพที่เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การจะขับเคลื่อนให้สำเร็จและยั่งยืน จำเป็นต้องดึงผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาร่วม โดยควรเริ่มจากการผลักดันเป้าหมายเล็กๆ ที่เป็นไปได้ เพื่อประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาร่วมอย่างเต็มใจ

“เรื่องของกิจกรรมทางกาย คนที่เป็นเจ้าของต้องไม่ใช่พวกเรา แต่ต้องทำให้ชาวบ้านในทุกระดับขั้นรู้สึกว่าเขาเป็นเจ้าของที่แท้จริง” พญ.ประนอมวางกรอบคิดและกำหนดเป้าหมาย

ด้าน **นพ.อุดม อัสตุตมางกูร** ผู้อำนวยการกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และคณะทำงานฯ กล่าวว่า นโยบายสนับสนุนกิจกรรมทางกาย เป็นก้าวสำคัญของการส่งเสริมความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีของประชากรในทุกช่วงวัย โดยเป้าหมายหนึ่งของการมีสุขภาพดีคือการลดอัตราการตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังให้ได้ ๑ ใน ๓ ภายในปี ๒๕๗๓

โดยขณะนี้ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุน

การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) อยู่ระหว่างการจัดทำแผนยุทธศาสตร์กิจกรรมทางกายแห่งชาติฉบับแรกของไทย มีเป้าหมายขับเคลื่อนให้เห็นผลจริงอีก ๕ ปีข้างหน้า โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในสถานที่หรือระบบต่างๆ เช่น ระบบการศึกษา สถานประกอบการ สวนสาธารณะ สถานพยาบาล การคมนาคมขนส่ง อพท. ชุมชน ฯลฯ เพื่อให้มีการลงทุนเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ ทรนงค์การเพิ่มกิจกรรมทางกาย สร้างโอกาสและจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย เป็นต้น

รศ. จิราพร ลิ้มปานานนท์ อนุกรรมการวิชาการ ให้ความเห็นว่า สมัชชาสุขภาพจะเป็นกลไกสำคัญที่สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อออกแบบพื้นที่กิจกรรมทางกายร่วมกัน เพิ่มความเข้าใจและตระหนักรู้ให้สังคมก้าวเข้าสู่เมืองแห่งสุขภาพดีแบบยั่งยืน และเสนอให้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ค้นหาประเด็นคานงัดสำคัญที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนให้ประเด็นนี้เกิดรูปธรรมและยั่งยืน

สอดคล้องกับ **ผศ.ดร.จรรยาพร ศรีศศลักษณ์** อนุกรรมการวิชาการ ที่ระบุว่า ควรเขียนร่างมติด้วยการเอาภารกิจเป็นตัวตั้ง ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นว่าหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้องกับภารกิจไหนบ้าง ซึ่งจะเขียนได้ง่ายและครอบคลุมกว่า

ที่ประชุมยังได้นำเสนอความคิดเห็นที่น่าสนใจ อาทิ การสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์ทั่วๆ ไป กิจกรรมทางกายคืออะไร จำเป็นอย่างไร และภาคส่วนต่างๆ จะมีบทบาทส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้นได้อย่างไร โดยอาจต่อยอดภารกิจของแต่ละหน่วยงานที่ได้ดำเนินการอยู่เดิม และเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมให้ครบถ้วน กำหนดกิจกรรมที่กำลังอยู่ในความสนใจ เช่น เดิน วิ่ง ปั่นจักรยาน หาบุคคลที่มีชื่อเสียงมาช่วยสื่อสาร สนับสนุนให้เกิดสถานที่ที่เอื้อต่อการมีกิจกรรมทางกายอย่างเหมาะสม เป็นต้น รวมถึงมีการตั้งคณะทำงานย่อยเพื่อทำหน้าที่ลำดับความสำคัญ จัดทำร่างมติ รวมถึงกำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป